

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії викладачів
гуманітарної та соціально-економічної підготовки
(протокол № 1 від «30» 08 2021р.)

Голова циклової комісії Оксана ІВАХ

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МУЗЕЙНИЙ ФАНДРАЙЗИНГ»

Освітній ступінь	«бакалавр»
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	027 Музеєзнавство, пам'яткознавство
Освітньо-професійна програма	Музеєзнавство, пам'яткознавство
Форма навчання	денна

**Силабус курсу «МУЗЕЙНИЙ ФАНДРАЙЗИНГ»
2024-2025 навчального року**

Назва курсу	Основи економічної теорії
Адреса викладання курсу	вул. Туган – Барановського, 7.
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	Гуманітарної та соціально-економічної підготовки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво , 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство
Викладач курсу	Сенич Галина Богданівна
Контактна інформація викладача	halyna.senych@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу. Також проводяться онлайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Інформація про курс	Навчальна вибіркова дисципліна читається для студентів четвертого курсу, спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство впродовж восьмого семестру в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Фінансову основу діяльності музеїв в Україні формують ресурси державних, місцевих бюджетів, приватних фондів. Підвищується роль фінансових ресурсів, залучених від донорських організацій, меценатів, а також у формі добровільних внесків громадян як джерела фінансування проектів соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць. У зв'язку з цим, працівникам музеїв необхідні знання та навички із залучення додаткових фінансових ресурсів з різних джерел, планування відповідної стратегії і тактики, співпраці із донорськими організаціями. Особливо актуальним питання здобуття знань та навичок фандрайзингової діяльності є для здобувачів, які навчаються за спеціальністю 027 Музеєзнавство та пам'яткознавство
Мета та цілі курсу	Дисципліна «Музейний фандрайзинг» спрямована на: - формування у студентів навичок здійснення фандрайзингової діяльності у соціокультурній, просвітницькій сфері, розвиток вміння планувати та здійснювати фандрайзингові кампанії, прогнозувати результати проектів у музейній сфері, залучати ресурси меценатів та спонсорів. - ознайомлення із теоретичними основами фандрайзингу в публічному секторі, його правовою базою та базовими принципами реалізації;

	<p>- засвоєння знань про особливості організації фандрайзингової кампанії, її планування, реалізацію та оцінювання ефективності;</p> <p>- оволодіння знаннями про етапи та інструменти складання проекту, підготовки проектної заявки, бюджету проекту та звітності про його виконання;</p> <p>Завдання лекційних занять полягає в отриманні знань про:</p> <p>- теоретичні принципи та організаційні засади фандрайзингу в публічному секторі;</p> <p>- особливості процесу залучення коштів для фінансування проектів за допомогою інструментів фандрайзингу, процедури розробки стратегії фандрайзингу.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>БАЗОВА:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кремадес А./Александро Кремадес. Мистецтво фандрайзингу.К.:Фабула,2019р., 209 с. 2. Чернявська О.В., Соколовська А.М./ Ольга Чернявська, Ольга Соколова. Фандрайзинг. Навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2019. 188с. 3. Башлай С. В., Салата Г. В. Технологія фандрайзингу для стимулювання розвитку об'єднаних територіальних громад. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». Острог: Вид-во НаУОА, березень 2020. № 20(48). С. 96-101. 4. Белов О. Ендавмент як нова форма забезпечення стабільності фінансування наукових досліджень в Україні. Вісник ТНЕУ. 2017. № 4. С. 50-62. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білявська О. Диверсифікація джерел надходжень як умова фінансової автономії закладів вищої освіти. Науковий вісник Полісся. 2020. № 2 (21). С. 57-66. 2. Головня О. Інноваційні технології фінансування соціального розвитку національної економіки. Науковий вісник ІФНТУНГ. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. 2019. № 2 (20). С. 93-102. 3. Данилова Л. Застосування інструментів фандрайзингу для реалізації проектів місцевого значення об'єднаних територіальних громад. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2020. Вип. 20. С. 32-37. 4. Демуз І. Фандрайзинг і грантрайтинг як особливий фінансовий механізм міжнародної підтримки наукових проектів в Україні. Економічний вісник університету. 2019. № 43. С. 12-20. 5. Демченко О.П. Інструментарій фінансової підтримки територіальних громад. Економіка та суспільство. 2020. № 26. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/327/312 6. Дурман М. О., Дурман О. Л. Субвенція на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад як інструмент впровадження нової регіональної політики. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2018. № 2. С. 37-42. URL: http://el-zbirn-du.at.ua/2018_2/15.pdf 7. Єгоричева С., Соколова А. Фандрайзинг у забезпеченні діяльності університетів третього віку. Ринок праці та зайнятість населення. 2018. № 3. С.

26-32.

8. Кобушко І., Котенко Н., Бойко К. Використання інформаційних технологій у фандрайзингу для соціальних проєктів та стартапів. Соціальна економіка. 2017. Вип. 54 (2). С. 93-99.

9. Кобушко Я., Майборода О. Фандрайзинг як інструмент фінансування закладів вищої освіти. Вісник СумДУ. Серія: Економіка. 2020. № 1. С. 132-140. 10. Козак В. Фандрайзинг як інструмент розвитку територіальних громад в умовах децентралізації. Держ авне управління та місцеве самоврядування. 2018. Вип. 3 (38). С. 131-141.

11. Косович Б. Соціальне підприємництво в Україні: актуальні питання становлення. Економіка та держ ава. 2020. № 3. С. 77-81.

12. Круп'як І. Й., Круп'як Л. Б. Особливості розвитку фандрайзингу в Україні. Ефективна економіка. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7323>

13. Літкевич А. Фандрайзинг як складова частина ресурсного забезпечення конкурентоспроможності закладу загальної середньої освіти. Педагогіка формування творчої особливості у вищій і загальноосвітній ш колі. 2019. № 66. Т. 1. С. 108-112.

14. Ловінська Л. Г., Левицька С. О., Осадча О. О. Ендаумент в діяльності вітчизняних закладів вищої освіти: практика застосування та обліку. Економіка, управління та адміністрування. 2019. № 3(89). С. 119-128.

15. Лункіна Т., Іваненко Г. Особливості розвитку соціального підприємництва: закордонний досвід. Modern Economics. 2019. № 1 (5). С. 142-147.

16. Марущин Ю. В. Інструменти бюджетної підтримки розвитку об'єднаних територіальних громад. Університетські наукові записки. 2018. № 66. С. 200-210.

17. Основи грантрайтингу та управління проєктами в публічній сфері: метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій / В. В. Белявцева та ін.; за заг. ред. О. В. Кулініча. Харків: Золоті сторінки, 2017. 148 с.

18. Офіційний сайт Fundraising INFO.com. URL: <http://www.fundraisinginfo.com/>. 19. Пеліванова Н. І. Розвиток благодійності в Україні: Аналітична записка. К.: НІСД, 2019. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gromadyanske-suspilstvo/rozvitokblagodiynosti-v-ukraini>

21. Розробка концептуальної ноти проєкту: Практичний посібник. Проєкт Європейського Союзу. Підтримка регіонального розвитку в Україні. URL: http://surdp.eu/uploads/files/SURDP_Manuals/Project_Concept_

22. Тимошенко О., Буцька О. Ендаумент як джерело фінансового забезпечення вищого навчального закладу. Ефективна економіка. 2017. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5965>

23. Чернявська О. В., Соколова А. М. Фандрайзинг. Навч. посіб. 2-е вид., з доопрац. та допов. К.: Алерта, 2015. 272 с.

24. Шевченко Д. А. Фандрайзинг образовательной организации: Учебное пособие для обучающихся по дополнительным профессиональным программам. М.: «Дашков и К°», 2017. 335 с.

25. Borst I., Moser C., Ferguson J. From friendfunding to

	<p>crowdfunding: Relevance of relationships, social media, and platform activities to crowdfunding performance. <i>New Media & Society</i>. 2017. No 1-19.</p> <p>26. Breeze B. <i>The new fundraisers: Who organises charitable giving in contemporary society?</i> Bristol, UK: Policy Press, 2017.</p> <p>27. Buys M., du Plessis P., Mestry R. The resourcefulness of school governing bodies in fundraising: Implications for the provision of quality education. <i>South African Journal of Education</i>. 2020. Vol. 40. No 4. URL: https://www.ajol.info/index.php/saje/article/view/204970</p> <p>28. Core Principles of Fundraising for Matt Talbot Community Trust. URL: http://www.matttalbot.org/wpco</p>
Тривалість курсу	Один семестр, 120 год, 4 кредити.
Обсяг курсу	Денна форма навчання: 60 години аудиторних занять: 24 год - лекційних занять, 36 практичних занять та 60 години самостійної роботи;
Очікувані результати навчання	<p>Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі музейної справи і охорони пам'яток, що передбачає застосування певних теорій та методів музеєзнавства, пам'яткознавства і характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p> <p>Загальні компетентності: ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності). ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань та взятих обов'язків.</p> <p>Спеціальні компетентності: СК 8. Здатність забезпечувати ефективне використання та популяризацію об'єктів історико-культурної та природної спадщини відповідно до пам'яткоохоронного законодавства. СК 9. Здатність проектувати розвиток музейно-заповідної мережі, закладів музейного типу. СК 10. Здатність здійснювати взаємодію музейнозаповідної мережі, об'єктів культурної спадщини з туристичною сферою. СК 11. Комунікувати та співпрацювати з державними і громадськими організаціями, міжнародними музейними і пам'яткоохоронними інституціями.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 12. Досліджувати та інтерпретувати історико-культурну інформацію музейних предметів, об'єктів культурної спадщини, природних пам'яток.</p> <p>ПР 15. Формувати план культурно-освітньої роботи та організовувати заходи з популяризації музейних цінностей, об'єктів історико-культурної спадщини, природних пам'яток з врахуванням потреб різних верств населення.</p>

	<p>ПР 19. Використовувати основи маркетингу в музейній та пам'яткоохоронній діяльності та укладати рекламно-інформаційні тексти.</p> <p>ПР 20. Застосовувати інформаційно-комп'ютерні технології у професійній діяльності.</p> <p>ПР 21. Робити презентації усно із візуальним супроводом, електронні презентації, відео-презентації, презентації в письмовій формі державною та іноземною мовами.</p>
Ключові слова	Фандрайзинг, музейний фандрайзинг, проект.
Формат курсу	Очний (денний) Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру із врахуванням поточної успішності.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, практичні вправи, творчі індивідуальні, групові завдання.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор. Наявність інтернет- зв'язку .
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання і здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 100 балів.</p> <p>Оцінювання знань студентів здійснюється впродовж семестру за такими видами робіт: Змістовий модуль 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семінар, практичне заняття – до 5 б. 2. Самостійна робота (макс.20 балів): тематичні завдання – до 3 балів; творчо - пошукові роботи, реферати – до 5 балів, повідомлення – 1 бал .Здобувачі можуть самостійно опрацювати онлайн- курс відповідної тематики . У разі отримання сертифікату –10 балів 3. Модульна контрольна робота – 20 балів <p>Змістовий модуль 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Робота на семінарських заняттях – до 5 бали (макс 10 балів) 2. Самостійна робота: Виконання індивідуального комплексного практичного завдання-20 б. 4. Модульна контрольна робота – 20 балів <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійність суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної</p>

	<p>недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Сутність фандрайзингу, його роль та сфери застосування. 2 Благодійництво та основні його форми. 3 Етичні стандарти фандрайзингової діяльності. 4 Риси професійного фандрайзера та їх характеристика. 5 Піраміда фандрайзингу. 6 Правила успішного фандрайзингу. 7 Помилки фандрайзингу. 8 Фандрайзинг у країнах ринкової економіки. 9 Особливості фандрайзингу в соціальній сфері. 10 Світовий рейтинг благодійності. Фандрайзингова діяльність у публічному секторі країн ЄС. 11 Перспективи та можливості фандрайзингу в мережі Інтернет. 12 PR технології в фандрайзинговій діяльності. 13 Інноваційні інструменти фандрайзингу. 14 Фандрайзинг як основа розвитку некомерційних та громадських організацій. 15 Джерела фінансування фандрайзингової діяльності. 16 Меценатство в Україні: історичні традиції, реалії та перспективи. 17 Головні форми фандрайзингової діяльності. 18 Інструменти фандрайзингу. 19 Організаційне забезпечення фандрайзингової діяльності. 20 Методика планування фандрайзингової кампанії. 21 Роль комунікацій у фандрайзинговій діяльності. 21 Дискусійні підходи до оцінювання результатів фандрайзингової діяльності. 22 Благодійні фонди в Україні: реалії та перспективи. 23 Алгоритм вибору благодійного фонду в рамках фандрайзингової діяльності. 24 Г грант як інструмент фандрайзингу. 25 Інформаційні джерела пошуку грантів. 26 Наукові центри як інформаційні джерела на пошук грантів. 27 Перспективи використання грантів як інструмента фінансування соціально-економічного розвитку територіальних громад. 28 Стратегії поліпшення самодостатності неприбуткових організацій. 29 Спонсорський пакет у фандрайзингу: призначення та характеристика складових. 30 Методичні підходи до складання заявки на отримання фінансування. 31 Стратегія фандрайзингу та її елементи. 32 Організаційна місія і завдання стратегії фандрайзингу.

	33 Внутрішній та зовнішній аналіз даних у фандрайзингу: необхідність та підходи до проведення.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу

Схема курсу(денна форма)

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль I. Теоретичні та організаційні засади фандрайзингу			
1-2	Тема 1. Теоретичні засади фандрайзингу у різних сферах діяльності..	Лекційне заняття – 4 год, семінарське заняття– 4 год,, самостійна робота – 6 год	Згідно з розкл.
2-3	Тема 2. Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу	Лекційне заняття – 4 год, семінарське заняття– 4 год,, самостійна робота – 6 год	Згідно з розкл.
3-4	Тема 3. Фандрайзингова діяльність та форми її підтримки у публічному секторі та у приватному середовищі	Лекційне заняття – 2 год, семінарське заняття– 4 год,, самостійна робота – 6 год	Згідно з розкл.
5-6	Тема 4. Організаційні засади фандрайзингової діяльності в музеї.	Лекційне заняття – 2 год, семінарське заняття– 4 год,, самостійна робота – 6 год	Згідно з розкл.
6	Модульне опитування	Семінарське заняття– 2 год,	Згідно з розкл.
Змістовий модуль II. Практичні аспекти фандрайзингової діяльності в музеї			
7	Тема 5. Фонди та гранти. Визначення фонду. Види фондів в Україні.	Лекційне заняття – 2 год, семінарське заняття– 4 год,, самостійна робота – 6 год	Згідно з розкл.
8	Тема 6. Вибір стратегії фандрайзингу та звернення. Поняття стратегії фандрайзингу та її елементи	Лекційне заняття – 2 год, семінарське заняття– 4 год,, самостійна робота – 6 год	Згідно з розкл.
9	Тема 7. Методичні засади розробки інвестиційних проектів у рамках фандрайзингу в музейній справі	Лекційне заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	Згідно з розкл.
10	Тема 8. Складання та реалізація бюджету проекту. Види звітності. Мета та завдання проекту.	Лекційне заняття – 2 год, семінарське заняття– 4 год,, самостійна робота –	Згідно з розкл.

		6 год	
11	Тема 9. Фандрайзинг як метод мобілізації фінансових ресурсів для розвитку музею.	Лекційне заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	Згідно з розкл.
11-12	Тема 10. Особливості фандрайзингу у музейній сфері. Завдання та особливості музейного фандрайзингу	Лекційне заняття – 2 год, семінарське заняття– 4 год,, самостійна робота – 6 год	Згідно з розкл.
12	Модульне опитування 2	Семінарське заняття– 2 год	Згідно з розкл.